

Poznań, 8 maja 2014 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

IR-VIII.7154.8.2014.2

Informacje dla Komisji powołanej zarządzeniem Nr 226/09 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 8 czerwca 2009r. (ze zm.) dotyczące szacowania zakresu i wysokości szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi na terenie województwa wielkopolskiego w 2014 r.

I. Przepisy prawne i inne dokumenty źródłowe:

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121 ze zm.).

2. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1857/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z wytwarzaniem produktów rolnych oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 70/2001 (Dz. Urz. UE L 358 z 16.12.2006, str.3).

3. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy *de minimis* w sektorze produkcji rolnej (Dz. Urz. UE L 337 z 21.12.2007, str.35).

4. Zarządzenie Nr 226/09 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie powołania Komisji do szacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę (ze zm.)

II. Pomoc finansowa z przeznaczeniem na wznowienie produkcji.

Zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121 ze zm.) udziela pomocy finansowej z przeznaczeniem na wznowienie produkcji

rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Pomoc, o której mowa w § 2 pkt 2 ww. *rozporządzenia*, polega na:

- 1) stosowaniu dopłat udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz kosztów odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód, o których mowa w § 2 pkt 2;
- 2) udzielaniu gwarancji lub poręczeń spłaty kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów, o których mowa w pkt 1.

Pomoc, o której mowa:

- 1) w pkt 1 - jest udzielana zgodnie z przepisami:
 - a) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy *de minimis* w sektorze produkcji rolnej (Dz. Urz. UE L 337 z 21.12.2007, str. 35), zwanego dalej "**rozporządzeniem nr 1535/2007**", oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej - w przypadku gdy szkody, o których mowa w § 2 pkt 2, oszacowane przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia tych szkód wynoszą **do 30% średniej rocznej produkcji rolnej** w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji, albo
 - b) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1857/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z wytwarzaniem produktów rolnych oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 70/2001 (Dz. Urz. UE L 358 z 16.12.2006, str. 3), zwanego dalej "**rozporządzeniem nr 1857/2006**", oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej – w przypadku gdy szkody, o których mowa w § 2 pkt 2, wynoszą **powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej**, o której mowa w lit. a;
- 2) w pkt 2 - jest udzielana zgodnie z przepisami, o których mowa w pkt 1 lit. b.

(Średnią roczną produkcję rolną z ubiegłych trzech lat lub średnią z trzech lat opartą na okresie pięciu ubiegłych lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej ustala się na podstawie danych rachunkowych lub dokumentów potwierdzających wielkość prowadzonej produkcji rolnej w danym gospodarstwie rolnym, a w przypadku braku takich danych lub dokumentów - na podstawie danych o średniej wielkości produkcji publikowanych przez jednostki doradztwa rolniczego, urzędy

III. Definicje niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. Nr 22, poz.121 ze zm.), za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa może stosować dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, zwane dalej „niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi”.

W rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich szkody spowodowane przez:

1) **powódź** – oznaczają szkody powstałe wskutek:

- a) zalania terenów w następstwie podniesienia się poziomu wód płynących i stojących,
- b) zalania terenów wskutek deszczu nawalnego,
- c) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i podgórskich.

Nie traktuje się natomiast jako zalania, nawilgocenia gleby, jeżeli nie było ono poprzedzone wystąpieniem wody na powierzchni gruntu. Jako zalania nie traktuje się również zastoisk wodnych, utrzymujących się corocznie w terenach podmokłych o wysokim poziomie wody gruntowej przez dłuższe okresy czasu niezależnie od nasilenia opadów atmosferycznych.

- 2) **huragan** – oznaczają szkody powstałe w wyniku działania wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu;
- 3) **piorun** – oznaczają szkody będące następstwem wyładowania atmosferycznego pozostawiającego bezsporne ślady tego zdarzenia, potwierdzonego dokumentem z Policji lub Straży Pożarnej;
- 4) **suszę** – oznaczają szkody spowodowane wystąpieniem, w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września, spadku

klimatycznego bilansu wodnego poniżej wartości określonej dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb; w przypadku gdy dla danej rośliny nie jest prowadzony monitoring suszy, szkody można szacować, jeżeli monitoring potwierdza wystąpienie suszy w uprawach o analogicznych wymaganiach wodnych;

- 5) **ujemne skutki przezimowania** – oznaczają szkody spowodowane wymarzeniem, wymoknięciem, wyprzieniem, wysmaleniem lub wysadzeniem roślin, w okresie od dnia 1 grudnia do dnia 30 kwietnia, polegające na całkowitym lub częściowym zniszczeniu roślin lub całkowitej utracie plonu lub jego części;
- 6) **przymrozki wiosenne** – oznaczają szkody spowodowane przez obniżenie się temperatury poniżej 0°C, w okresie od dnia 15 kwietnia do dnia 30 czerwca, polegające na całkowitym lub częściowym zniszczeniu roślin lub całkowitej utracie plonu lub jego części;
- 7) **deszcz nawalny** - oznaczają szkody powstałe wskutek deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4; w przypadku braku możliwości ustalenia tego współczynnika bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące wyraźnie o działaniach deszczu nawalnego;
- 8) **obsunięcie się ziemi** - oznaczają szkody spowodowane przez zapadanie się ziemi oraz usuwanie się ziemi, z tym że za szkody spowodowane przez:
 - a) zapadanie się ziemi - uważa się szkody powstałe wskutek obniżenia się terenu z powodu zawalenia się podziemnych wolnych przestrzeni w gruncie;
 - b) usuwanie się ziemi - uważa się szkody powstałe wskutek ruchów ziemi na stokach;
- 9) **grad** - oznaczają szkody powstałe wskutek opadu atmosferycznego składającego się z bryłek lodu;
- 10) **lawinę** – oznaczają szkody powstałe wskutek gwałtownego zsuwania się lub staczania ze zboczy górskich lub podgórskich mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota.

IV. Procedura szacowania strat

Szkody spowodowane przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne winny być zgłoszone przez producenta rolnego bezzwłocznie, nie później jednak niż 10 dni od ich wystąpienia.

Wystąpienie niekorzystnego zjawiska atmosferycznego na terenie gminy potwierdza wójt (burmistrz, prezydent miasta) i niezwłocznie powiadamia Wojewodę Wielkopolskiego.

O rozpoczęciu szacowania szkód należy powiadomić odrębnym pismem Wojewodę Wielkopolskiego podając datę rozpoczęcia szacowania.

Ustalenia zakresu i wysokości szkód dokonuje Zespół Komisji pracujący na terenie danej gminy poprzez lustrację na miejscu **w terminie 2 miesięcy od dnia zgłoszenia przez producenta rolnego wystąpienia tych szkód, nie później jednak niż:**

- a) do czasu zbioru plonu głównego danej uprawy albo jej likwidacji lub
- b) w terminie 12 miesięcy od ustąpienia wody umożliwiającego komisji rozpoczęcie szacowania szkód - w przypadku szacowania szkód w budynkach lub drzewach owocowych spowodowanych przez powódź, lub
- c) do dnia 31 października danego roku, jeżeli ujemne skutki przezimowania wystąpiły do dnia 30 kwietnia tego roku albo do dnia 31 października roku następującego po roku, w którym w grudniu wystąpiły ujemne skutki przezimowania - w przypadku szacowania szkód w drzewach owocowych spowodowanych przez ujemne skutki przezimowania.

W celu prawidłowego i rzetelnego oszacowania szkód w uprawach ozimych, spowodowanych przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne w roku siewu, z uwagi m.in. na fakt, że ze względu na fazę rozwojową roślin oszacowanie potencjalnych plonów tuż po wystąpieniu niekorzystnego zjawiska jest niemożliwe, komisja powołana przez wojewodę powinna niezwłocznie potwierdzić wystąpienie skutków działania niekorzystnego zjawiska (np. w formie notatki lub protokołu). Natomiast szkody w tym również szkody powstałe w wyniku ujemnych skutków przezimowania, powinny zostać oszacowane w następnym roku, niezwłocznie po ruszeniu wegetacji, jednak nie później niż w lipcu.

W przypadku szkód w uprawach ozimych spowodowanych przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne w terminie do 20 maja wymagających zaorania lub ponownego obsiewu, poziom szkód w uprawach ustala się uwzględniając szacunki strat określone przez komisję, jednak nie wyżej niż 50% plonu (w tym przypadku do wyliczania wysokości szkód nie uwzględnia się plonów roślin które zostały zasiane po zlikwidowanych uprawach ozimych).

Szacowanie szkód mrozowych na drzewach owocowych po surowej zimie powinno być przeprowadzone co najmniej dwukrotnie. Pierwszego oszacowania szkód po surowej zimie należy dokonać wiosną, jednak nie później niż w lipcu. W drugim półroczu powinno być dokonane powtórne oszacowanie strat, w celu stwierdzenia, czy uszkodzone drzewa zregenerowały częściowo uszkodzenia, czy też straty pogłębiły się. Z uwagi na możliwość zregenerowania się uszkodzeń drugiego szacowania strat dokonać należy do końca października, zanim w sposób naturalny spadną liście.

W razie kilkakrotnego uszkodzenia tej samej uprawy, wysokość każdej następnej szkody ustala się z uwzględnieniem wysokości poprzednio ustalonych szkód w skali całego gospodarstwa rolnego w odniesieniu do średniej rocznej produkcji rolnej gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech lat w okresie poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji. W takim przypadku w kolejnym protokole wysokość szkód powinna zostać pomniejszona o szkody wykazane w poprzednich protokołach w odniesieniu do tej samej uprawy rolnej. W tym przypadku w protokole powinny być także wyodrębnione wartości szkód i ich poziom w skali gospodarstwa z wyodrębnieniem do każdego niekorzystnego zjawiska. Protokół obrazujący zakres i wysokość szkód z wcześniej występującego niekorzystnego zjawiska winien być dołączony do protokołu obejmującego zakres wszystkich szkód.

Niekorzystnym zjawiskiem atmosferycznym musi być dotknięty pewien obszar /najmniej sołectwo/, na którym znajdują się poszkodowane gospodarstwa, w rozmiarach stanowiących zagrożenie dalszego ich funkcjonowania, z wyjątkiem szkód powstałych w wyniku pioruna oraz przypadków gdy uprawa jest na użytkach rolnych położonych na obszarach narażonych na możliwość powstania szkód wskutek miejscowych wymarznień lub przymrozków wiosennych.

Komisja powinna oszacować wszystkie szkody, które wystąpiły w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej (tj. w uprawach, zwierzętach i w środkach trwałych).

Za podstawę określenia zakresu i wysokości szkody w uprawach rolnych przyjmuje się w szczególności:

1) w przypadku szacowania szkód pod kątem ubiegania się o **kredyt obrotowy**:

- a) powierzchnię działki, na której uprawy zostały uszkodzone lub zniszczone (minimalna powierzchnia uprawy nie może być mniejsza niż 0,1 ha);
- b) rodzaj uprawy, z uwzględnieniem właściwej fazy rozwoju roślin,
- c) utracone plony z poszczególnych upraw, o których mowa w pkt b), w roku w którym wystąpiły szkody, wyliczone na podstawie średnich plonów poszczególnych upraw w danym gospodarstwie¹, a w przypadku braku danych na podstawie danych statystycznych dla danego województwa
- d) określony w procentach poziom szkód w uprawach rolnych z tym, że aby uzyskać pomoc **zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) nr 1857/2006** z dnia 15 grudnia 2006 r. poziom szkód musi być wyższy niż 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody lub średniej z trzech lat

w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji (w przypadku, jeżeli w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej prowadzona jest tylko produkcja roślinna). Poziom szkód w gospodarstwie rolnym może być wyliczony na podstawie powierzchni poszczególnych upraw i średnich plonów tych upraw z 3 ostatnich lat lub z 3 lat w okresie 5-letnim poprzedzającym rok wystąpienia szkody, z pominięciem roku o najniższym i najwyższym plonie (dt/1ha) oraz prognozowanych lub uzyskanych plonów w roku w którym wystąpiły szkody przy czym dopuszcza się wyliczenie szkód w uprawach rolnych w gospodarstwie rolnym również z uwzględnieniem cen.

W przypadku, gdy szkody w uprawach rolnych i zwierzętach gospodarskich oszacowane przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na wystąpienie tych szkód wyniosą 30% lub poniżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody albo średniej z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji, kredyt może zostać udzielony, jeżeli pomoc jest stosowana zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy de minimis w sektorze produkcji rolnej (Dz. Urz. UE L 337 z 21.12.2007, str. 35), zwanego dalej „rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1535/2007” oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

- e) średnie ceny sprzedaży poszczególnych produktów rolnych w danym roku otrzymane przez producenta rolnego (*na podstawie danych rachunkowych, innej ewidencji lub dokumentów będących w posiadaniu producenta rolnego, które potwierdzają uzyskiwanie plonów i cen w danym gospodarstwie.*), a w przypadku braku danych średnie ceny dla województwa (*na podstawie danych ODR, urzędów statystycznych, danych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowego Instytutu Badawczego, a także danych zawartych w Zintegrowanym Systemie Informacji Rynkowej znajdującym się na stronie internetowej MRiRW*),
- f) wysokość szkód powinna być wykazana według obniżenia przychodu (*kwota obniżenia przychodu stanowi różnicę pomiędzy kwotą wynikającą z iloczynu średniego rocznego plonu lub średniej rocznej liczby zwierząt z okresu ostatnich trzech lat poprzedzających rok wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego (lub średniego rocznego plonu lub średniej liczby zwierząt z okresu trzech*

lat w ramach ostatnich pięciu lat, z wyłączeniem wartości najniższej i najwyższej) i otrzymanej średniej ceny sprzedaży w tym okresie a kwotą wynikającą z iloczynu plonu uzyskanego lub przewidywanego do uzyskania po uwzględnieniu szkód w roku, w którym wystąpiło niekorzystne zjawisko atmosferyczne lub liczby zwierząt i średniej ceny sprzedaży lub prognozowanej ceny sprzedaży danego produktu w województwie otrzymanej w tym roku).

W przypadku szacowania szkód w zwierzętach gospodarskich za podstawę określenia zakresu i wysokości szkody przyjmuje się:

- 1) liczbę utraconych zwierząt;
- 2) ceny uzyskiwane przez producenta rolnego, a w przypadku ich braku średnie ceny rynkowe w danym województwie,
- 3) określony w procentach poziom strat w zwierzętach gospodarskich z tym, że do szacowania poziom szkód odnosi się do średniej rocznej produkcji danego rolnika z ubiegłych trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody lub trzech lat w okresie pięcioletnim z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji. (w przypadku, jeżeli w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej prowadzona jest tylko produkcja zwierzęca).

2) w przypadku szacowania szkód pod kątem ubiegania się o **kredyt inwestycyjny** przyjmuje się minimalny poziom strat w odniesieniu do pojedynczego środka trwałego w wysokości powyżej 1050 zł oraz wartość ponoszonych rzeczowych nakładów niezbędnych na:

a) przywrócenie funkcji użytkowych:

- zniszczonych lub uszkodzonych budynków inwentarskich, magazynowo-składowych, szklarni, tuneli foliowych i innych budynków i budowli służących do produkcji rolniczej, poprzez ich odbudowę lub wykonanie niezbędnych remontów kapitalnych, (w przypadku szkód spowodowanych piorunem, należy dołączyć dokument Policji lub Straży Pożarnej potwierdzający powstanie tych szkód wskutek uderzenia pioruna),
- uszkodzonych ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych poprzez przeprowadzenie remontów kapitalnych,

b) przywrócenie produktywności poprzez zakup stada podstawowego zwierząt gospodarskich,

- c) zakup w miejsce zniszczonych: ciągników, maszyn, urządzeń rolniczych, a także samochodów ciężarowych, dostawczych lub specjalistycznych wyłącznie dla potrzeb związanych z produkcją w działach specjalnych produkcji rolnej.

W przypadku szacowania szkód pod kątem ubiegania się o kredyt inwestycyjny na odtworzenie sadu, lub innej plantacji roślin wieloletnich, których okres użytkowania jest dłuższy niż 5 lat, z wyłączeniem plantacji choinek oraz roślin na cele energetyczne uwzględnia się wartość bieżącą roślin (tj. w zależności od wieku) oraz współczynnik oceny bonitacyjnej wartości bieżącej (bez utraconych korzyści); do wykorzystania na stronie internetowej MRiRW w zakładce ujemne skutki przezimowania – pomoc opracowanie Krzysztofa Zmarlickiego – Określanie wartości plantacji kultur wieloletnich udostępnione nieodpłatnie przez Polską Federację Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych W przypadku szacowania szkód w szkółkach jako szkody w środkach trwałych powinny być szacowane wyłącznie szkody w roślinach matecznych, których okres użytkowania jest dłuższy niż 5 lat.

W przypadku gdy w gospodarstwie rolnym prowadzona jest produkcja roślinna i zwierzęca, niezależnie od tego czy szkody wystąpiły wyłącznie w uprawach, czy wyłącznie w zwierzętach czy też w uprawach i zwierzętach, dla celów ubiegania się o kredyt preferencyjny poziom szkód odnosi się do średniej rocznej produkcji danego rolnika z ubiegłych trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody lub trzech lat w okresie pięcioletnim z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji, tj. w zakresie produkcji zwierzęcej i roślinnej.

Jedną z istotnych zasad szacowania szkód jest zachowanie obiektywizmu i bezstronności. Mając tę zasadę na uwadze, członkowie Komisji, bezwzględnie nie mogą brać udziału w szacowaniu szkód we własnych gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, a także małżonków, rodziców, dzieci oraz najbliższych krewnych i powinowatych.

V. Instrukcja wypełnienia protokołu oszacowania zakresu i wysokości szkód

Po lustracji na miejscu Zespół Komisji sporządza protokół oszacowania zakresu i wysokości szkód, zgodnie z określonym wzorem (**zał. nr 1**). Protokół sporządza się w dwóch egzemplarzach, po jednym dla stron.

Straty w gospodarstwie rolnym lub działach specjalnych produkcji rolnej określa się na podstawie średniej rocznej produkcji całego gospodarstwa, wyrażonej kwotą obniżenia przychodu w wyniku wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego.

W przypadku gdy w gospodarstwie rolnym prowadzona jest produkcja roślinna i zwierzęca, niezależnie od tego czy szkody wystąpiły wyłącznie w uprawach, czy wyłącznie w zwierzętach, czy też w uprawach i zwierzętach, dla celów ubiegania się o kredyt preferencyjny poziom szkód musi być ustalony w stosunku do średniej rocznej produkcji danego rolnika z ubiegłych trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody lub trzech lat w okresie pięcioletnim z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji, tj. w zakresie produkcji zwierzęcej i roślinnej.

W protokole oszacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej w dziale **produkcji roślinnej** należy wpisać dane w sposób następujący:

- 1. Kolumna 2 - rodzaj uprawy - należy wpisać wszystkie uprawy w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej w roku wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego, bez względu na stopień szkód. Uprawy, w których nie wystąpiły szkody należy również wpisać i dokonać stosowych obliczeń.**
2. Kolumna 3 – powierzchnia uprawy, przy czym minimalna powierzchnia uszkodzonej uprawy nie może być mniejsza niż 0,1 ha. *(Powierzchnia poszczególnych upraw podana przez rolnika, winna być zgodna z powierzchniami deklarowanymi we wniosku o dopłaty obszarowe składane do ARiMR)*
3. Kolumna 4 - oszacowany przez Zespół Komisji poziom szkód w poszczególnych uprawach rolnych wyrażony w procentach.
4. Kolumna 5 – średni plon sprzedaży z ha z 3 ostatnich lat lub z 3 lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok wystąpienia szkody, z pominięciem roku o najniższym i najwyższym plonie (dt/ha).
5. Kolumna 6 – średnia cena sprzedaży z 3 ostatnich lat lub z 3 lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok wystąpienia szkody, z pominięciem roku o najniższej lub najwyższej cenie (zł/dt).
6. Kolumna 7 – średni przychód z 3 ostatnich lat lub z 3 lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok wystąpienia szkody, z pominięciem roku o najniższych i najwyższych przychodach – wyliczenia dokonuje program Excel.
7. Kolumna 8 – prognozowany plon z 1 ha w roku wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego (dt/ha) – wyliczenia dokonuje program Excel.
8. Kolumna 9 – uzyskana lub prognozowana cena sprzedaży w roku wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego (zł/dt).
9. Kolumna 10 – uzyskany lub prognozowany przychód w roku wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego (zł) – wyliczenia dokonuje program Excel.

10. Kolumna 11 - kwota obniżenia przychodu w wyniku wystąpienia niekorzystnego zjawiska – ogółem na uprawę (zł) – wyliczenia dokonuje program Excel.
11. Kolumna 12 - koszty nieponiesione w związku z wystąpieniem szkód – łącznie na cały areal uprawy tj. koszty związane np. z uprawą, których rolnik z powodu wystąpienia szkody już nie poniósł (koszty nieponiesionej pracy, zabiegów agrotechnicznych itp.), jeśli nie występują należy wpisać „0”.
12. Kolumna 13 – udokumentowane dodatkowe koszty poniesione z powodu niezebrania plonu w wyniku szkód – łącznie na cały areal uprawy np. kara za nie wywiązanie się z kontraktacji, wpłacone zaliczki, koszty na dodatkowe uporządkowanie pola, koszty związane z zakupem sadzonek truskawek lub innych roślin o okresie użytkowania 2-5 lat oraz pasz, o ile ten zakup wynika z ujemnego bilansu paszowego w gospodarstwie rolnym spowodowanego szkodami powstałymi w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych itp., jeśli nie występują należy wpisać „0” lub pozostawić puste.

W protokole oszacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej w dziale **produkcji zwierzęcej** należy wpisać dane w sposób następujący:

1. Kolumna 2:

- należy wpisać gatunki zwierząt oraz nazwę uzyskiwanego produktu zwierzęcego (np. trzoda chlewna/żywiec wieprzowy, lochy/prosięta, bydło opasowe/żywiec wołowy, krowy/mleko, drób/żywiec drobiowy, drób/jaja);
- należy uwzględnić wyłącznie produkcję towarową zwierząt prowadzoną w gospodarstwie;

2. Kolumna 3:

- należy wpisać rzeczywistą lub prognozowaną (uwzględniając ilość cykli produkcyjnych w poszczególnych rodzajach produkcji w ciągu roku) liczbę zwierząt w roku wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego bez uwzględniania szkód powstałych w wyniku tego zjawiska;

3. Kolumna 4:

- należy wpisać liczbę zwierząt padłych lub poddanych ubojowi z konieczności w sztukach w wyniku niekorzystnego zjawiska atmosferycznego;

4. Kolumna 5:

- należy podać średnią roczną wydajność od jednej sztuki z 3 ostatnich lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok wystąpienia szkody, z pominięciem roku o najniższej i najwyższej produkcji (dane należy podać w jednostkach odpowiednich dla danej produkcji np. trzoda chlewna/żywiec

wieprzowy – kg, lochy/prosięta-sztuki, krowy/mleko - tys. litrów, drób/jaja-sztuki, bydło opasowe/żywiec wołowy - kg);

5. Kolumna 6:

- średnia roczna produkcja - wyliczenia dokonuje program Excel;

6. Kolumna 7:

- należy podać średnią cenę sprzedaży z 3 ostatnich lat lub z 3 lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok wystąpienia szkody, z pominięciem roku o najniższej lub najwyższej cenie w zł, uwzględniając wcześniej przyjęte jednostki wydajności dla danej produkcji (np.: zł/kg, zł/ tys. litrów, zł/szt.);

7. Kolumna 8:

- średni przychód z 3 ostatnich lat lub z 3 lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok wystąpienia szkody, z pominięciem roku o najniższych i najwyższych przychodach – wyliczenia dokonuje program Excel.

8. Kolumna 9:

- prognozowana wydajność w roku wystąpienia szkody - wyliczenia dokonuje program Excel w oparciu o zapisy dokonane w kolumnie 5;

9. Kolumna 10:

- prognozowana produkcja w roku wystąpienia szkody - wyliczenia dokonuje program Excel;

10. Kolumna 11:

- należy podać uzyskaną lub prognozowaną cenę sprzedaży w roku wystąpienia szkody w zł, uwzględniając wcześniej przyjęte jednostki wydajności dla danej produkcji (np.: zł/kg, zł/ tys. litrów, zł/szt.);

11. Kolumna 12:

- uzyskany lub prognozowany przychód w roku wystąpienia szkody w zł - wyliczenia dokonuje program Excel;

12. Kolumna 13:

- Kwota obniżonego przychodu w wyniku wystąpienia szkody – dla danego gatunku/produktu w zł - wyliczenia dokonuje program Excel.

Średnia wartość produkcji z trzech lat gospodarstwa obejmują wartość produkcji roślinnej i zwierzęcej - wyliczenia dokonuje program Excel.

Kwota obniżenia przychodu gospodarstwa w roku wystąpienia szkody uwzględnia produkcję roślinną i zwierzęcą - wyliczenia dokonuje program Excel.

Straty w gospodarstwie rolnym wyrażone w % średniej rocznej produkcji uwzględniają produkcję roślinną i zwierzęcą - wyliczenia dokonuje program Excel.

W protokole oszacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej w dziale dotyczącym **strat w środkach trwałych** (stado podstawowe zwierząt, budynki i maszyny oraz trwałych szkód w sadach i plantacjach wieloletnich) należy wypełnić poniżej opisane tabele:

Tabela „Straty w stadzie podstawowym zwierząt” - należy podać dane dotyczące szkód w zwierzętach gospodarskich w stadzie podstawowym powstałe wskutek niekorzystnego zjawiska atmosferycznego.

Tabela „Straty w środkach trwałych gospodarstwa” – należy wymienić poszczególne rodzaje budynków, maszyn lub gatunków roślin wieloletnich, w których wystąpiły szkody, podać ich liczbę w sztukach oraz określić wysokość szkód w zł.

Tabela „ Straty trwałe w plantacjach wieloletnich (w tym w sadach i matecznikach)” – należy podać szkody występujące w danym gatunku/rodzaju uprawy, wiek roślin, ilość trwale zniszczonych roślin, wartość bieżąca roślin (zł), wskaźnik oceny bonitacyjnej.

Wartość odtworzeniowa roślin (zł) – wyliczenia dokonuje program Excel.

Wartość bieżąca roślin poszczególnych gatunków/rodzajów upraw z uwzględnieniem wieku, wskaźnikiem oceny bonitacyjnej – według K. Zmarlickiego – zawarta jest w: „*Szacowanie trwałych szkód w sadzie i w plantacjach roślin wieloletnich*” (zał. nr 2).

Zespół Komisji w celu obliczenia kwoty obniżenia przychodu posługuje się średnimi plonami i cenami:

- z gospodarstwa – na podstawie danych rachunkowych, innej ewidencji lub dokumentów będących w posiadaniu producenta rolnego, albo
- danych dla województwa wielkopolskiego pochodzących z Urzędu Statystycznego, WODR lub IERiGŻ-PIB oraz danych zawartych w Zintegrowanym Systemie Rolniczej Informacji Rynkowej (dostępnym na stronie internetowej MRiRW), które potwierdzają uzyskiwanie plonów i cen w danym gospodarstwie.

Przemienne posługiwanie się danymi pochodzącymi z gospodarstwa i danymi statystycznymi dopuszczalne jest jedynie w sytuacji, gdy brak jest jednolitych danych

pochodzących z jednego źródła. Pomocnicze dane dotyczące średnich cen i plonów w województwie wielkopolskim umieszczone są na stronie internetowej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu www.poznan.uw.gov.pl w zakładce „Obsługa klienta” / „Szkody w rolnictwie” / „Szkody 2014 r.”

W przypadku szacowania strat w uprawach rolnych na podstawie danych z gospodarstwa rolnego rolnik jest zobowiązany do przedłożenia stosownego oświadczenia o uzyskiwanych plonach i cenach w trzech latach poprzedzających rok, w którym wystąpiło niekorzystne zjawisko atmosferyczne w zakresie produkcji roślinnej (**zał. nr 3**).

W przypadku prowadzenia produkcji towarowej zwierząt niezbędne jest złożenie oświadczenia dotyczącego produkcji towarowej zwierząt (zał. nr 4). Oświadczenie w zakresie posiadanych gatunków zwierząt, ich ilości oraz wydajności (kol.2, 3 i 4) producent rolny wypełnia obowiązkowo. W przypadku nieposiadania dokumentów potwierdzających średnią roczną wydajność od jednej sztuki z 3 ostatnich lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok wystąpienia szkody, z pominięciem roku o najniższej i najwyższej produkcji oraz średnią cenę sprzedaży z 3 ostatnich lat lub z 3 lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok wystąpienia szkody, z pominięciem roku o najniższej lub najwyższej, a także w sytuacji, gdy brak jest danych statystycznych w tym zakresie, rolnik składa oświadczenie o średniej rocznej wydajności (kol. 4 oświadczenia), natomiast jako ceny sprzedaży (kol. 7 i 11 imiennego protokołu) przyjmuje się dane statystyczne.

Producent rolny, na żądanie Zespołu Komisji, ma obowiązek przedstawić dokumenty, na podstawie których złożył oświadczenia.

W przypadku posiadania przez rolnika gruntów w kilku gminach, Zespół Komisji pracujący na terenie gminy, na której rolnik posiada siedzibę gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej dokonuje oszacowania szkód na gruntach znajdujących się na terenie tej gminy, a protokół zbiorczy określający straty w całym gospodarstwie sporządza posiłkując się protokołami z innych gmin, na terenie których rolnik posiada grunty rolne, według załączonego wzoru (**zał. nr 5**). Natomiast w przypadku gdy gospodarstwo rolne jest położone na obszarze co najmniej dwóch województw, w których wystąpiły szkody lub dział specjalny produkcji rolnej jest prowadzony na obszarze co najmniej dwóch województw, w których wystąpiły szkody, komisja powołana przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce położenia największej części tego gospodarstwa lub obszaru, na którym jest prowadzony dział specjalny produkcji rolnej, sporządza protokół zbiorczy zawierający określenie zakresu i wysokości szkód, uwzględniając protokoły oszacowania szkód, przedłożone przez producenta rolnego.

Protokoły sporządzone przez Zespoły Komisji z pozostałych gmin stanowią integralną część protokołu obejmującego całość gospodarstwa.

VI. Weryfikacja protokołów oszacowania zakresu i wysokości szkód

Zespół Komisji składa w terminie 30 dni od oszacowania szkód wszystkie protokoły oszacowania szkód wojewodzie wielkopolskiemu wraz z imienną listą rolników według określonego wzoru (zał. nr 6), przekazując je za pośrednictwem właściwego terytorialnie Zespołu Doradczego w powiecie Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu. Zespół Doradczy sprawdza pod względem merytorycznym protokoły oszacowania strat i potwierdza te działania poprzez odpowiednią adnotację kierownika Zespołu Doradczego na protokole oszacowania strat. Po sprawdzeniu protokołów Zespół Doradczy w powiecie przekazuje je niezwłocznie do Wydziału Infrastruktury i Rolnictwa WUW celem ich weryfikacji pod względem formalno- prawnym.

Protokoły, w których zostały wykazane szkody powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej, przedkładane zostają Wojewodzie Wielkopolskiemu celem potwierdzenia wystąpienia szkód na protokole.

Wszystkie protokoły zostają wprowadzone do rejestru wydanych protokołów oszacowania szkód w poszkodowanych gospodarstwach rolnych i przekazane do poszczególnych gmin. Rejestr protokołów jest na bieżąco aktualizowany.

Gminy przekazują zweryfikowane lub zweryfikowane i potwierdzone protokoły oszacowania zakresu i wysokości szkód zainteresowanym rolnikom.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Piotr Florek